

SIVISTYS

Sivistys nettokulut
€/asukas
2 456

Kasvatus- ja sivistyspalvelut
nettokulut €/asukas
2 224

Kulttuuri ja vapaa-aika
-palvelut nettokulut €/asukas
233

2.5 SIVISTYS

Toimialue

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja Tiina Simons

Käyttötalous (1 000 €)	TP	TA	MTA	TA	TS	TS	TS	TS
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028	2029
TOIMINTATUOTOT	17 410	16 615	16 535	17 111	17 111	17 111	17 111	17 111
Myyntituotot	11 699	12 167	12 167	12 664	12 664	12 664	12 664	12 664
Maksutuotot	3 379	3 372	3 292	3 371	3 371	3 371	3 371	3 371
Tuet ja avustukset	1 943	787	787	787	787	787	787	787
Muut toimintatuotot	389	289	289	289	289	289	289	289
Valmistus omaan käyttöön								
TOIMINTAKULUT	- 115 888	- 119 079	- 121 828	- 126 176	- 129 713	- 133 386	- 137 199	- 141 158
Henkilöstökulut	- 67 933	- 67 967	- 69 778	- 72 422	- 75 319	- 78 332	- 81 465	- 84 724
Palvelujen ostot	- 17 987	- 19 039	- 19 907	- 21 353	- 21 993	- 22 653	- 23 333	- 24 033
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 4 333	- 4 705	- 4 705	- 4 770	- 4 770	- 4 770	- 4 770	- 4 770
Avustukset	- 5 024	- 3 341	- 3 408	- 3 408	- 3 408	- 3 408	- 3 408	- 3 408
Muut toimintakulut	- 20 611	- 24 027	- 24 030	- 24 223	- 24 223	- 24 223	- 24 223	- 24 223
TOIMINTAKATE	- 89 799	- 102 464	- 105 293	- 109 065	- 112 603	- 116 276	- 120 088	- 124 047

MUUTOS %	TA2024/ TP2023	MTA2024/ TP2023	TA2025/ TA2024	TS2026/ TA2025	TS2027/ TS2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028
TOIMINTAKULUT	2,75	5,13	5,60	2,80	2,83	2,86	2,89
TOIMINTAKATE	14,10	17,25	6,10	3,24	3,26	3,28	3,30

Toimialueen palvelualueet

Sivistyksen tukipalvelut
Varhaiskasvatus
Oppiminen
Kulttuuri
Vapaa-aika

Toimintaympäristön ja toiminnan muutokset keskeisiltä osin

Väestön ja yhteiskunnan muutokset vaikuttavat sivistyspalveluihin

Väestörakenne on muutoksessa, ja sen vaikutukset ovat globaaleja, valtakunnallisia ja paikallisia. Syntyvyyden lasku, väestön ikääntyminen ja huoltosuhteen heikkeneminen vaikuttavat tulevaisuuden kunnan talouteen, palveluihin ja elinvoimaan. Tuusulan nopea väestönkasvu tuo uusia asukkaita kuntaan, mutta tulomuutolla ei välttämättä pystytä korjaamaan vähäistä syntyvyyttä.

Kunnassa on ennakoitava palveluiden määrää, niihin tarvittavaa rahoitusta ja henkilöstön saatavuutta. Työvoiman saatavuuteen tarvitaan onnistunutta rekrytointia ja koulutuksellista yhteistyötä alueellisesti ja kansallisesti toisen asteen oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa. Osaamista tulee kehittää suhteessa väestömuutoksiin, esimerkiksi monikielistymisen ja -kulttuuristumisen mukaisesti.

Väestönkasvua seuraamalla ja perheiden palvelutarpeen arvioinnilla ennakoimme varhaiskasvatuksen tarvetta. Perusopetuksessa varaudumme oppilasmäärän laskuun sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä ikäluokkien pienentyessä. Ikärakenteen muutokseen, erityisesti väestön ikääntymiseen, vastaamme kehittyvillä vapaa-ajan ja kulttuurin palveluilla. Kulttuuritarjonta, Tuusulan Opiston monipuoliset kurssit ja terveystuokkien laajat mahdollisuudet luovat pohjaa kaikenikäisten asukkaiden hyvinvoinnille.

Kestävät ratkaisut ovat edellytys elinvoimaisille sivistyspalveluille

Sivistys luo edellytyksiä talouden kasvulle ja kunnan vetovoimalle. Sivistyspalvelut muodostavat suurimman osan kunnan palveluista. Niiden rahoitukseen vaikuttavat lakimuutokset sekä valtakunnalliset säästötoimet, jotka karsivat kunnan saamia peruspalveluiden valtionosuuksia ja vaikuttavat osaltaan kuntatalouden tasapainoon. Sivistyspalveluiden tulevaisuus tulee turvata entistä enemmän kunnan omalla rahoituksella, sillä valtion rahoitusosuus kunnan peruspalveluissa on jatkossa alle 20%.

Yhteiskunnan murrokset tarkoittavat myös muutoksia koulutuksen ja muiden sivistyspalveluiden tavoitteisiin ja tarkoitukseen. Valtakunnallinen peruskoulun tulevaisuustyön fokuksessa ovat työn, talouden ja osaamistason muutokset. Heikentyneet oppimistulokset ja osaamiserojen kasvu kertovat taitojen ja hyvinvoinnin eriytymisestä myös lapsissa ja nuorissa. Kehityskulkuun voidaan vaikuttaa panostamalla verkostoina laajempiin kokonaisuuksiin.

Palveluverkon tarkastelu on kestäväen tulevaisuuden kannalta välttämätöntä. Uudet kampukset mahdollistavat sosiaalisesti, taloudellisesti, kulttuurisesti ja ekologisesti kestäväen tulevaisuuden rakentamista. Kampuksilla on tarjolla monipuolisia kasvun, oppimisen, kulttuurin, vapaa-ajan ja hyvinvoinnin palveluita alueen asukkaille.

Digitalisaation kehittämisellä voidaan vastata palveluiden saatavuuteen. Kohtaavien palveluiden ja digipalveluiden tasapaino on tärkeää, ja toimivilla digipalveluilla on mahdollista saada työaikaa lähipalveluiden tuottamiselle.

Luottamus ja osallisuus luovat mahdollisuuden kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin

Sivistyspalvelut luovat kunnan hyvinvointityön perustan. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssatuusulalaisten hyvinvoinnin tukemiseksi ja edistämiseksi on keskeistä. Hyvinvointialueen riittävät palvelut ovat tärkeitä kunnan asukkaille. Alueellista ja seudullista yhteistyötä on kehitettävä laadukkaiden palveluiden tuottamiseksi tulevaisuudessa.

Lapsiystävällinen kunta - työn jalkauttaminen vakiinnuttaa lapsen edun ensisijaisuuden ja lasten oikeuksien edistämisen osaksi kunnan hyvinvointityön ja päätöksenteon rakenteita. Lasten ja nuorten tietämys omasta arjestaan ja lapsivaikutusten arviointi vaikuttavat kunnan päätöksentekoon ja kunnan kehittämiseen.

Strategian toteuttaminen

1. Päämäärä: Tuusulassa on mahdollisuuksia kasvaa ja menestyä

1. Tarjoamme laadukkaita ja saavutettavat palvelut uudistuvassa ympäristössä		
Vuositaavoite	Onnistumisen Kriteeri	Taso
Sivistyksen palveluverkon uudistaminen etenee suunnitellusti yhteistyössä sivistyksen toimialan kanssa	<ul style="list-style-type: none">Lahelan kampuksen hankintailmoitus on julkaistu.Riihikallion ja Rykmentinpuiston kampukset on otettu vastaan aikataulussaan.Hyökkälän taiteen ja kulttuurin työ- ja kokoelmatilojen korjaus on aloitettu.Pääkirjaston sijainnista riippuen ao. suunnitelma on hyväksytty ja uusien tilojen kilpailutusta on valmisteltu.Uimahallin peruskorjaus ja kassa-alueen uudistus on valmis.Osana Keusoten kanssa kehitettävää Kellokosken kiinteistöä tarkastellaan myös sivistyksen tilatarpeita, kuten opiston, kirjaston ja nuorisotilan tilakysymyksiä.Varhaiskasvatuksen tilatarpeet on arvioitu ja tilatarpeisiin on varauduttu.Jokelan palveluverkon etenemisen osalta on päivitetty aikataulu	Valtuusto/ Kasvu ja ympäristö
5. Tarjoamme upeat ja uudistuvat mahdollisuudet kulttuuriin, vapaa-aikaan ja harrastamiseen		
Vuositaavoite	Onnistumisen Kriteeri	Taso
Liikuntapaikkojen toteutussuunnitelmia on laadittu ennakoivasti yhteistyössä sivistyksen toimialan kanssa	<ul style="list-style-type: none">Kellokosken kuntoportaiden suunnitelma on valmistunutTaistelukoulun kuntoradan suunnitelma on valmistunutHyyrälän yleisurheilukentän ja Monitoimihallin piha-alueiden suunnitelmat ovat valmistuneet	Lautakunta/ Kasvu ja ympäristö

2. Päämäärä: Tuusulassa on hyvä elää

6. Kehitämme hyvinvoinnin edellytyksiä ja mahdollisuuksia. Ehkäisemme yksinäisyyttä, eriytymistä ja pahoinvointia		
Vuositaavoite	Onnistumisen Kriteeri	Taso
Yhteistyö ja palvelurajapinnat hyvinvointialueen kanssa vahvistuvat	<ul style="list-style-type: none">Alueellinen hyvinvointisuunnitelma on valmis ja hyväksyttyYhteinen rakenne Keusoten, varhaiskasvatuksen ja oppimisen palvelualueiden kesken toteutuuSivistyksen asiakaskyselyissä käyttäjien kokemus palvelun laadusta on lisääntynytPerheille on tarjottu vanhemmuuden tukea yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.Lapsille, nuorille ja perheille kohdistetuista palveluista on tehty koonti, jotta saadaan tietoa eri palveluista ja kentällä työskentelevät tahot osaavat tukea ja ohjata palveluihin.	Valtuusto
Sosiaalinen vastuullisuus sivistyspalveluissa on vahvistunut	<ul style="list-style-type: none">Jokaisesta yksiköstä on osallistuttu kieli-, kulttuuri- ja katsomusosaamisen koulutuksiinSuomi toisena kielenä –opettajia on vakinaistettu lisää kuntaanSivistyksen monikulttuurinen viestintäsuunnitelma on laadittu ja käytössäVapaa-aikapalveluiden saavutettavuus- ja esteettömyyskartoitus on tehtyRuokapalveluhenkilöstö on saanut koulutuksen vastuullisuuden	Valtuusto

	<ul style="list-style-type: none"> portaista Varhaiskasvatuksessa kaikki yksiköt ovat laatineet tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman Saavutettavia ja ilmaisia palveluita kuntalaisille on lisätty (vrt. Kaiku-kortti) Kunnan yleiset turvallisemman tilan periaatteet on käyty läpi jokaisessa yksikössä sekä työntekijöiden että kohderyhmän kanssa. 	
Ikäihmisten toimintakykyä vahvistavat palvelut paranevat	<ul style="list-style-type: none"> Ikäihmisten kotona-asumista tukevat palvelut vahvistuvat (Omakotitalkkaritoiminta on toteutunut alueellisesti ; Kohtaamispaikkatoiminnan määrä ja laatu, kävijöiden määrä ja asiakastyytyväisyys) Etsivän vanhustyön hanke on toteutunut ja sen myötä ikäihmisten yksinäisyys on vähentynyt Digineuvonnan (laiteneuvonta ja palveluneuvonta) määrä ja saavutettavuus kirjastoissa, Tuusinfossa ja Tuusulan opistossa lisääntyy. Kunta tarjoaa ikääntyville suunnattua asumisneuvontapalvelua 	Valtuusto/ Kunnan johto
8. Olemme osallisuuden edelläkävijä ja jatkamme demokratian eri muotojen ja osallistumisen tapojen kehittämistä		
Vuositavoite	Onnistumisen Kriteeri	Taso
Lapsiystävällinen kunta – toimintasuunnitelma on edistynyt	<p>Toimintasuunnitelman mukaiset toimenpiteet vuodelle 2025 on tehty.</p> <ul style="list-style-type: none"> Lasten ja nuorten harrastustoimintaa on kohdennettu haavoittuvassa asemassa oleville. Perehdyttäminen on toteutunut laajasti henkilöstön, asukkaiden ja yhteisöjen keskuudessa. Lasten ja nuorten keskeinen hyvinvointitieto on määritetty ja seuranta ja hyödyntäminen on käynnissä. Lapsivaikutusten arvioinnille on määritetty tavat. Lasten ja nuorten osallisuus ympäristön suunnitteluun toteutuu aktiivisesti. 	Valtuusto
9. Olemme kasvatuksen ja koulutuksen kärkikunta vahvistaen yhdenvertaisuutta ja elinikäistä oppimista		
Vuositavoite	Onnistumisen Kriteeri	Taso
Lapset ja nuoret oppivat tulevaisuuden yhteiskunnassa tarvittavia tietoja ja taitoja	<ul style="list-style-type: none"> Paikallinen opetussuunnitelma on päivitetty valtakunnallisten muutosten vaatimalla tavalla 1.8.2025 alkaen. <ul style="list-style-type: none"> Oppimisen tuen uudistus on tehty ja tuen rakenteet päivitetty Opetussuunnitelman lisätunnit vuosiluokille 1-2 sekä 3.6 on ratkaistu Painotetun opetuksen periaatteet on päivitetty Valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen integroitumiseen on toimivia toimintamalleja Varhaiskasvatuksen tuen resurssien käyttö on arvioitu ja niiden monipuolista ja tarkoituksenmukaista käyttöä on seurattu Kulttuurikasvatussuunnitelmia on kehitetty tulevaisuustaidot huomioiden 	Valtuusto
Sivistyksen palvelualueiden johtamista ja toimintakulttuuria on	<ul style="list-style-type: none"> Sivistyksen asiakaskyselyissä käyttäjien kokemus kunnan palvelun laadusta on lisääntynyt. Yksiköiden henkilöstön pulssikyselyn tulokset ovat hyvät johtamisen osalta 	Lautakunta

kehitetty edelleen

- Uusien avautuvien yksiköiden (Riihikallion ja Rykmentinpuiston kampukset) toiminta on käynnistynyt aikataulussa ja toimintakulttuurin rakenteet ovat valmiit
- Tuusulanjärven ja Peltokaaren päiväkotien toiminnassa on edistytty vuositavoitteen mukaisesti
- Kulttuurin johtamisrakenteet on päivitetty
- Vapaa-aikapalveluiden johtamisrakenteet on päivitetty

Talous ja tuottavuus

Sivistyksen toimialueen sitova toimintakate on 109,0 milj. euroa, kasvua 6,5 milj. euroa (6,1 %) vuoden 2024 talousarvioon verrattuna.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan alaisen toiminnan kokonaismenot 115,4 milj. euroa kasvavat 5,2 % (5,7 milj. euroa) ja tuotot 15,4 milj. euroa heikkenevät 0,3 % (0,04 milj. euroa) vuoden 2024 talousarvioon verrattuna. Toimintakate 99,9 milj. euroa heikkenee vuoden 2024 toimintakatteeseen verrattuna 6,1 % (5,7 milj. euroa).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan alaisen toiminnan kokonaismenot 10,2 milj. Euroa kasvavat 8,6 % (0,8 milj. euroa) ja tuotot 0,5 milj. Euroa kasvavat 0,7 % (0,04 milj. euroa) vuoden 2024 talousarvioon verrattuna. Toimintakate 9,6 milj. euroa heikkenee vuoden 2024 toimintakatteeseen verrattuna 8,7 % (0,8 milj. euroa).

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta siirrettiin vuonna 2024 kunnan johdolta sivistyksen toimialueeseen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan alaisen toiminnan kokonaismenot 0,2 milj. euroa.

Kunnanhallituksen kehyspäättös TA2025 24.6.2024 sisältää 0,5 milj. kohdentamattomia säästöjä. Sivistyksen osuus tuosta on 339 000 euroa. Säästöt jakautuvat palvelualueittain seuraavasti: Varhaiskasvatus 110 000 euroa, Oppiminen 197 000 euroa, Kulttuuri 17 000 euroa, Vapaa-aika 15 000 euroa. Alla säästöt eriteltynä

Varhaiskasvatus

Heinäkuun puistoruokailu (henkilöstömenot)	10 000,00€
Asiantuntijapalvelut, henkilöstön koulutus, ict-leasing	54 700,00€
Talouden suunnitteluohjelmisto	14 000,00€
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5 300,00
Sijaiskulut	12 000,00€
Määräaikaisten sopimusten tekeminen ajalle 7.1- 20.6. 2025	14 000,00€
Yhteensä	110 000,00

Oppiminen

Ict -leasingmaksut	20 000,00 €
Opsin ylimääräiset tunnit 1.8.2025 alkaen	50 000,00 €
Tuntiresurssin tarkastus oppilasmäärän muutosten tarkennuttua	57 000,00 €
Kansainvälinen toiminta	10 000,00 €
Talouden suunnitteluohjelmisto	5 000 €
Henkilöstön koulutus	5 000 €

Vammaisopetuksen kuljetusjärjestelyt	50 000,00 €
--------------------------------------	-------------

Kulttuuri

Sopimustoimijat (KUT, Taito Uusimaa)	7 500 e
Tapahtumat (pääkirjasto, taideleiri)	4 800 e
Aineet ja tarvikkeet (lehtitilaus)	1 600 e
Määräaikaisten palkkakulut (museo, opisto)	3 100 e

Vapaa-aika

Ulkoliikuntapaikkojen kunnostus Auraukset ja kenttien jäädytykset	7 000 €
Kesätoiminta, jalkautumisen suunnittelu Aineet, tarvikkeet, tavarat	3 000€
Koulutustoiminnan järjestelyt Matkustus, kuljetus, asiantuntijapalvelut	5 000€

Henkilöstösuunnitelma

Henkilöstötarpeet tulee määrällisesti ja laadullisesti ennakoida vastaamaan toiminnan tarpeita, lainsäädännön muutoksia (varhaiskasvatustarvike, museolaki ja lukiolaki) ja toimintaympäristöön liittyviä muutoksia (palveluverkon muutokset). Henkilöstön saatavuus on varmistettava ja tämä koskee erityisesti varhaiskasvatusta ja ruokapalveluita.

Sivistyksen toimialueen hallinto koostuu neljästä henkilöstä: sivistysjohtaja, kehittämispäällikkö, toimialasihteeri ja hallintosihiteeri. Toimialan hallintoon ei henkilöstöesityksiä, mutta hallintosihiteerin tehtävä on muutettu hallintoasiantuntijan tehtäväksi heinä-elo-uussa 2024 tehdyn rekrytoinnin yhteydessä. Toimialueen kokoon nähden hallinto on pieni ja tehtäväkenttä laaja. Tulevassa talousarviossa on tärkeitä huolehtia keskitetyistä tukipalveluista.

Ruokapalveluiden henkilöstömäärä vähenee yhdellä työntekijällä. Palveluverkon edetessä ruokapalveluissa oman työn osuus kasvaa, ja samanaikaisesti ostotyövoiman osuus laskee.

Varhaiskasvatuksen lapsimäärät ovat nousseet kuntaan muuton myötä edelleen. Elo-uussa palveluissa aloittavien lasten määrä on noussut vuodesta 2021 aina sadalla lapsella vuosittain. Kauden aikana lasten määrä kasvaa palveluissa lisäksi noin 180 lapsella. Palvelusetelin käyttöönotto on vahvistanut yhteistyötä yksityisten päiväkotien kanssa entistä tiiviimmäksi ja yksityisten päiväkotien paikat ovat täynnä.

Puolivuotiskatsauksen 2024 yhteydessä kunnanhallitus perusti varhaiskasvatukselle 12 uutta vakanssia palveluihin kesken kauden hakevien sijoittamista varten: (kolme varhaiskasvatuksen opettajaa, kolme sosionomia ja kuusi lastenhoitajan tehtävää). Etelä-Tuusulassa kausi 2024-25 aloitettiin viidellä lisäryhmällä, joihin kolmeen henkilöstö saatiin Peltokaaren tyhjiksi jääneistä vakansseista.

Elo-uussa 2025 aukeaa Rykmentinpuiston 10-ryhmäinen päiväkotito, johon Rykmentintien kolme ryhmää siirtyvät. Päiväkotiin esitetään perustettavaksi apulaisjohtajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävät. Lisäksi esitetään seitsemän ryhmän henkilöstön tehtävien perustaminen, varhaiskasvatuksen opettajat (7), Sosionomit (7) ja Lastenhoitajat (7). Varhaiskasvatuksen tehtävistä tarvitaan 15 vakanssia määräaikaisten 1.1.2025 alkaen lisääntyneen varhaiskasvatuksen tarpeen vuoksi. Tarvittavat määrärahat

haetaan vuoden 2025 puolivuosisikatsauksen yhteydessä.

Varhaiskasvatuksen kasvun vuoksi esitetään kokoaikaisen palveluohjaajan tehtävän perustamista vuoden 2025 alusta alkaen.

Varhaiskasvatuksen henkilöstörakenne on lakisääteisesti muutoksessa vuoteen 2030 mennessä. Lapsiryhmien toiminnasta vastaavat tällä hetkellä pääsääntöisesti varhaiskasvatuksen opettajat (1/3) ja lastenhoitajat (2/3). Vuoteen 2030 mennessä puolet lastenhoitajien tehtävistä tulee muuttaa eläköitymistien ja poistumisien myötä varhaiskasvatuksen sosionomien tehtäviksi. Sosionomin nimike on otettu käyttöön vuonna 2023 ja henkilöitä on aloittanut varhaiskasvatuksessa.

Oppimisen palvelualueella alakoulun oppilasmäärä pienenee ennusteen mukaan, kun syksyllä 2024 ensimmäisen luokan aloitti n. 450 lasta. Opetusryhmien ja henkilöstön määrä ei todennäköisesti kuitenkaan merkittävästi pienene palveluverkon rakenteesta sekä yksiöitä säilyttävistä päätöksistä johtuen. Yläkoulun oppilasmäärät ovat kasvaneet viime vuosina ja ne pysyvät lähes nykyisellä tasolla vielä kahden lukuvuoden ajan ennen laskua.

Monion moniomestarin/palvelukoordinaattorin määräaikaiset tehtävät vakinaistetaan 1.8.2025 alkaen ja samalla nimikkeet yhtenäistetään moniomestareiksi ja tehtäväkuvien tarkennuksen kautta tehtäviä jaetaan kahdelle henkilölle.

Lukion opiskelijamäärän tuleva kasvu vaatii erityisopetuksen resurssin lisäämistä ja tätä varten perustetaan laaja-alaisen erityisopettajan virka 1.8.2025 alkaen. Samalla vahvistetaan hyvinvointia vakinaistamalla kouluvalmentaja lukioon 1.8.2025 alkaen.

Lukion opiskelijamäärän noustessa arviolta 800 opiskelijaan ja tuntiresurssin kasvaessa, tarvitaan 3 uutta lukion tuntiopettajan virkaa 1.8.2025 alkaen.

Perusopetuksen oppilaan tuen vahvistamiseksi perustetaan erityisluokanopettajan virka sekä koulunkäynninohjaajan tehtävä emoluokkaa varten 1.8.2025 alkaen. Tämän jälkeen kunnassa on 3 emoluokkaa. Mikkolan koulun vammaisopetuksen ryhmä (erityisluokanopettaja + 2-3 ohjaajaa) perustetaan määräaikaisena lukuvuodelle 2025-26. Koulunkäynninohjaajia vakinaistetaan 5 tehtävää 1.8.2025 alkaen. Monikulttuuristen lasten määrän kasvun myötä perusopetukseen perustetaan kolme (3) suomi toisena kielen (S2) –opettajan virkoja 1.8.2025 alkaen. Lisäksi perustetaan vakituinen tuntiopettajan virka omien äidinkielten opetukseen 1.8.2025 alkaen.

Kulttuurin palvelualueella perustetaan Kokoelma-amanuenssin tehtävä museoon valmistelemaan erityisesti kulttuurihistoriallisten kokoelmien siirtoa Hyökkälään sekä turvaamaan intendentin tehtäväkuvaan kuuluvien tehtävien jatkuvuus.

Hyrylän alueen *nuorisotyö* ja uusi palvelukeskuksen nuorisotila muodostavat yhteisen yksikön palvelukeskuksen valmistuttua vuonna 2026. Suunnitelma ja kustannukset tarkentuvat 2025 aikana.

Uimahalli- ja terveysliikuntapalveluiden *hyvinvointivalmennusta* sopeutetaan resursseja vastaavaksi.

Urheilukeskuksen liikuntalaitosten ja kiinteistöjen ylläpidossa tehdään jatkossa tiiviimpää yhteistyötä Tuusulan urheilukeskus Oy:n kanssa. *Liikuntapaikkojen ja -olosuhteiden kunnossapidossa* käytetään ostopalveluita, paikallisia yhdistyksiä ja kumppaneita.

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	16 138	15 486	15 486	15 445	15 445	15 445	15 445	15 445
TOIMINTAKULUT	- 106 194	- 109 688	- 109 688	- 115 399	- 119 410	- 122 983	- 126 696	- 130 554
TOIMINTAKATE	- 90 056	- 94 202	- 94 202	- 99 953	- 103 965	- 107 538	- 111 250	- 115 109

MUUTOS %	TA2024/ TP2023	MTA2024/ TP2023	TA2025/ MTA2024/	TS2026/ TA2025	TS2027/ TS2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028/
TOIMINTAKULUT	3,29	3,29	5,21	3,48	2,99	3,02	3,05
TOIMINTAKATE	4,60	4,60	6,11	4,01	3,44	3,45	3,47

Palvelualueet ja palveluyksiköt

Sivistyksen tukipalvelut

- Toimialueen hallinto
- Ruokapalvelut

Varhaiskasvatus

- Kunnallinen varhaiskasvatus
- Esiopetus
- Yksityinen varhaiskasvatus

Oppiminen

- Perusopetus
- Kasvun ja oppimisen tuki
- Lukio

2.5.1 Sivistyksen tukipalvelut

Palvelualue

Vastuhenkilö: Sivistysjohtaja Tiina Simons

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	6 189	6 594	6 594	6 594	6 594	6 594	6 594	6 594
TOIMINTAKULUT	- 5 893	- 6 524	- 6 524	- 6 777	- 7 165	- 7 594	- 8 050	- 8 533
TOIMINTAKATE	296	70	70	183	570	1 000	1 456	1 939

MUUTOS %	TA2024/ TP2023	MTA2024/ TP2023	TA2025/ MTA2024/	TS2026/ TA2025	TS2027/ TS2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028/
TOIMINTAKULUT	6,55	6,55	3,89	3,89	3,89	3,89	3,89
TOIMINTAKATE	10,71	10,71	3,89	5,71	6,00	6,00	6,00

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Toimialueen hallinto

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatio

Ruokapalvelut

Toiminnan kuvaus

Sivistyksen toimialueen hallinnon tehtävä on johtaa, tukea ja arvioida toimialansa palveluiden laatua, vaikuttavuutta ja toiminnan tuloksellisuutta sekä tukea toimialueen tavoitteiden toteutumista ja koordinoita kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä.

Ruokapalvelut tuottavat palveluita koulu- ja varhaiskasvatuyksiköille. Rykmentinpuiston keskuskeittiö sijaitsee Hyrylässä, keskuskeittiöllä valmistetaan valtaosa tuusulalaisten koulujen ja päiväkotien ruoasta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja toimenpiteet

- Kehitämme sivistyksen palvelualueiden johtamista ja toimintakulttuuria.
- Sivistyksen palveluverkko etenee palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.
- Lapsiystävällinen kunta –toimintasuunnitelma on edistynyt.
- Vahvistamme yhteistyötä ja palvelurajapintoja hyvinvointialueen kanssa. Vahvistamme sosiaalista vastuullisuutta palveluissa ja eri yksiköissä.

Keskeiset talouden muutokset

- Vuoden 2025 aikana ruokapalveluissa arvioidaan tarjottavan yhteensä 2 244 609 ateriaa, mikä on 4,3 % enemmän kuin vuonna 2024. Päiväkodeissa ja kouluissa tarjottavien aterioiden hinnat nousevat 1,4 % vuoden 2024 hinnoista. Ruokailun kuljetuskustannukset nousevat 6,6 % edellisvuodesta. Ruokapalveluissa hinnankorotukset johtuvat yleisestä palkkatason noususta ja asiakasmäärän kasvusta.
- Ruokapalveluissa on suunniteltu maksuttoman välipalan tarjoamista niille, joiden koulupäivät ovat pitkiä harrastustoiminnan takia. Välipaloja on arvioitu tarjottavan yhteensä 36 000 kappaletta.
- Puistoruokailua jatketaan, mutta se kohdennetaan kesäkuuhun, jolloin ruoka-avulle on suurin tarve. Puistoruokailua järjestetään kaikissa kuntakeskuksissa, ja se on tarkoitettu kaikille alle 18-vuotiaille tuusulalaisille lapsille ja nuorille.
- Ruokapalvelut suunnittelevat yhdessä Gery ry kanssa hankkeen "Yhdessä ruokailu ja hyvä ravitsemus tukevat mielen hyvinvointia ja sosiaalisia suhteita" toteuttamista. Gery ry hakee hankerahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriön järjestöavustuksista (STEA). Hankkeen tavoitteena on edistää ikäihmisten yhdessä ruokailua, hyvää ravitsemusta ja hyvinvointia.

Toimialueen hallinto

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Sivistysjohtaja Tiina Simons

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	1	-	-	-	-	-	-	-
TOIMINTAKULUT	-571	-557	-557	-779	-788	-812	-836	-862
TOIMINTAKATE	-570	-557	-557	-779	-788	-812	-836	-862

MUUTOS %	TA2024/ TP2023	MTA2024/ TP2023	TA2025/ MTA2024/	TS2026/ TA2025	TS2027/ TS2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028
TOIMINTAKULUT	2,45	2,45	39,86	-1,17	-2,99	-3,02	-3,05
TOIMINTAKATE	2,21	2,21	39,86	1,17	2,99	3,02	3,05

Painopisteet toiminnassa

Keskeisenä tehtävänä on sivistyksen kehittämissuunnitelman 2022-2025 mukaisten tavoitteiden ja toiminnan tuloksellinen johtaminen koko toimialueella.

Johtamisen ja toimintakulttuurin osalta vahvistamme toimijoiden välistä vuorovaikutusta, osallisuutta, läsnäoloa ja dialogia kaikissa palveluissa. Tuemme toimialuetta alueellisten, seudullisten ja valtakunnallisten verkostojen hyödyntämisessä omien tavoitteittemme saavuttamiseksi. Kehitämme laadun arviointia ja tiedolla johtamisen kokonaisuutta toimialueella panostamalla rakenteisiin ja indikaattoreihin. Tietojohtamisella vaikutamme palveluiden laatuun ja toiminnan tuloksellisuuteen.

Vahvistamme hyvinvoinnin edellytyksiä koko toimialueella. Tavoitteen saavuttamisessa keskiössä on hyvät yhteistyörakenteet ja sujuva toiminta palveluihin ohjautumisessa hyvinvointialueen kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta on siirtynyt 1.1.2024 sivistyksen toimialueelle. Hyvinvointikoordinaattori on sijoittunut muutoksen myötä sivistyksen kehittämis- ja hallintoyksikköön ja tekee edelleen kuntasoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisvaltainen koordinointi jatkuu vuonna 2025.

Palveluverkkotyön kokonaisvaltainen edistäminen on keskeistä myös vuonna 2025. Uudiskohteiden edistyminen ja toimiva sisäilmatyö yhteistyössä kasvun ja ympäristön toimialueen kanssa on tärkeää. Hankintojen kehittämissuunnitelman myötä vastuu hankintojen koordinoinnista on vahvasti toimialueella. Panostamme yhteistyön tekemiseen hankintayksikön kanssa.

Ruokapalvelut

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Ruokapalvelupäällikkö Kirsi Hanski

Käyttötalous (1 000 €)	TP	TA	MTA	TA	TS	TS	TS	TS
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028	2029
TOIMINTATUOTOT	6 188	6 594	6 594	6 594	6 594	6 594	6 594	6 594
TOIMINTAKULUT	-5 322	-5 966	-5 966	-5 997	-6 377	-6 567	-6 766	-6 972
TOIMINTAKATE	866	628	628	597	217	27	-172	-378

MUUTOS %	TA2024/ TP2023	MTA2024/ TP2023	TA2025/ MTA2024/	TS2026/ TA2025	TS2027/ TS2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028
TOIMINTAKULUT	12,10	12,10	0,52	6,34	2,98	3,03	3,04
TOIMINTAKATE	-27,48	27,48	-4,94	-63,65	-87,56	-737,04	119,77

Painopisteet toiminnassa

Sosiaalisen vastuullisuuden tavoitteen osalta ruokapalveluiden vastuullisuustyön suunnitelma on valmis. Vastuullisuuden tavoitteille määritellään toimenpiteet ja toimenpiteiden toteutus seurataan.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan oppilaita kannustetaan osallistumaan kouluruokailun. Tuusulassa toimii kaikilla kouluilla kouluruokaryhmät, ja vuoden 2025 teemana on ravitsemustiedon lisääminen. Kouluruokailu, eri oppiaineiden opetussisällöt ja oppilaiden osallisuus vahvistavat ruokatajun kehittymistä ja luovat peruskoulun mittaisen ruokakasvatuksen oppimäärän. Ohjauksen avulla kehitetään ruokaosaamista, kuluttajietoisuutta ja kestävää elämäntapaa. Tuusulassa tämä on sisällytetty Agenda 2030 -toimintatapaan.

2.5.2 Varhaiskasvatus

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Vänni

Käyttötalous (1 000 €)	TP	TA	MTA	TA	TS	TS	TS	TS
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028	2029
TOIMINTATUOTOT	2 422	1 985	1 985	2 034	2 034	2 034	2 034	2 034
TOIMINTAKULUT	- 34 692	- 35 277	- 35 277	- 38 756	- 40 599	- 41 814	- 43 077	- 44 388
TOIMINTAKATE	- 32 270	- 33 292	- 33 292	- 36 722	- 38 566	- 39 780	- 41 043	- 42 355

MUUTOS %	TA2024/ TP2023	MTA2024/ TP2023	TA2025/ MTA2024/	TS2026/ TA2025	TS2027/ TS2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028
TOIMINTAKULUT	1,69	0,00	9,86	4,76	2,99	3,02	3,05
TOIMINTAKATE	3,17	0,00	10,30	5,02	3,15	3,17	3,20

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

- Kunnallinen varhaiskasvatus
- Esiopetus
- Yksityinen varhaiskasvatus

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen keskeisimpiä tavoitteita on lasten hyvinvoinnin ja osallisuuden tukeminen. Koko varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa panostetaan toimintakaudella 2024-2025 huoltajien kohtaamiseen

yksikölle sopivalla tavalla. Varhaiskasvatuksessa kiinnitetään huomiota lasten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin perinteisten oppimistavoitteiden lisäksi. Keskeistä on kehittää varhaiskasvatuksen laatua ja johtamista.

Painopisteet toiminnassa

Johtamisen ja johtamiskulttuurin kehittäminen jatkuu uudistettujen rakenteiden avulla.

Palveluverkkohankkeista valmistuu Rykmentinpuiston päiväkoti. Peltokaaren ja Tuusulanjärven päiväkotien toiminnan käynnistymistä seurataan ja tuetaan. Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen ennakointi ja palveluohjauksen kehittäminen ovat tärkeitä, jotta pystymme vastaamaan varhaiskasvatuksen kysynnän kasvuun. Kunnan lisääntyvä muuttovoitto ja asukasmäärän kasvu on tarkoittanut varhaiskasvatuksessa kauden alussa vuosittain 100 lapsen lisäystä ja kauden aikana lisäksi n. 180 lapsen sijoittamista palveluihin. Vakanssien ja tilojen riittävyys viimeisen kahden vuoden aikana on ollut kriittistä.

Palvelusetelin käyttöönotto 2023 on tiivistänyt yhteistyötä yksityisten päiväkotien kanssa. Palvelusetelin korotus tukee osaltaan varhaiskasvatuksen haasteellista tilannetta kapasiteetin näkökulmasta. Tavoitteena on vuonna 2025 neuvotella uusi toimija Etelä-Tuusulaan.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä kehitetään. Laadukas kokopäiväpedagogiikka on tuen lähtökohtana jokaiselle lapselle. Tuen resurssien käyttöä arvioidaan ja kehitetään edelleen.

Panostamme rekrytointiin ja siihen liittyvän viestinnän kehittämiseen pätevän henkilöstön saamiseksi ja pitämiseksi. Kehitämme osaamisen vahvistamista kaikkien työntekijöiden osalta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja toimenpiteet

- Varhaiskasvatussuunnitelman ja pedagogisten painopisteiden mukaisen toiminnan kehittäminen ja johtaminen
- Laadun hallinnan suunnitelmallisuus, ohjaaminen yksiköissä sekä itsearvioinnin ottaminen osaksi arkea
- Pedagogiset painopisteet tulevalle alkuvuodelle ovat: lapsen osallisuus vertaisryhmässä, luontopedagogiikka ja kokopäiväpedagogiikka, etenkin ruokakasvatus
- Palveluverkkohankkeiden edistäminen varhaiskasvatuksen osalta: Lahelan kampus ja Rykmentinpuiston kampus. Uusien aloittavien yksiköiden toiminnan käynnistämisen varmistaminen Peltokaaren päiväkodissa sekä Tuusulanjärven kampuksella
- Kasvun ja oppimisen tuen kehittäminen
- Sitoutunut ja yhtenäinen varhaiskasvatusyhteisö
- Vanhemmuuden tukeminen yksiköiden toiminnassa

Keskeiset talouden muutokset

- Vuoden 2025 talousarvioon on esitetty Rykmentintien ja Neitoperhonkujan vuokratiloista luopumista elokuun alusta alkaen vuokrasopimuksen päättymisen myötä. Vuokrien säästöt olisivat ensi vuodelle yhteensä 85 000€ viideltä kuukaudelta. Neitoperhon päiväkodin tiloissa toimii tällä hetkellä kaksi kunnallista varhaiskasvatuksen ryhmää Vaunukankaan päiväkodin alaisuudessa. Ryhmille tulee osoittaa kunnasta uudet tilat myös Etelä-Tuusulan/Lahelan alueen paikkatarpeiden näkökulmasta.
- Varhaiskasvatuksen henkilöstömäärärahoihin esitetään lisäystä sekä uusien tehtävien myötä Rykmentinpuistoon 677 000€, että varhaiskasvatuksen kokonaisbudjetista puuttuvan henkilöstömääräraha 800 000€.

- Kalusteiden leasing-rahoitukseen esitetään lisäystä Rykmentinpuiston, Tuusulanjärven, Mainingin ja Torpparin päiväkoteihin 38 000 €. Lakanoiden leasing-rahoitukseen uusiin yksiköihin 25 000€. AV-välinekalusteet Rykmentinpuiston päiväkotiin 167 000€.
- Palvelusetelin korotukset ja kokonaisbudjetin korjaava lisämääräraha on yhteensä 785 000€.

Varhaiskasvatukseen kohdentamattomien säästöjen osuus on 110 000€. Säästöt koostuvat asiantuntijapalveluista, henkilöstön koulutuksesta, ict-leasingmaksuista, järjestelmien säästöistä, heinäkuun puistoruokailun kustannuksista, sijaiskulujen alentamisesta ja määräaikaisten työsopimusten kestojen uudelleen määrittelystä.

Kunnallinen varhaiskasvatus

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Vänni

Käyttötalous (1 000 €)	TP	TA	MTA	TA	TS	TS	TS	TS
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028	2029
TOIMINTATUOTOT	2 277	1 885	1 885	1 932	1 932	1 932	1 932	1 932
TOIMINTAKULUT	-26 681	-27 391	-27 391	-30 092	-31 523	-39 708	-40 907	-42 152
TOIMINTAKATE	-24 404	-25 506	-25 506	-28 161	-29 592	-37 776	-38 975	-40 220

MUUTOS %	TA2024/ TP2023	MTA2024/ TP2023	TA2025/ MTA2024/	TS2026/ TA2025	TS2027/ TS2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028
TOIMINTAKULUT	2,66	2,66	9,86	4,76	25,96	3,02	3,04
TOIMINTAKATE	4,52	4,52	10,41	5,08	27,66	3,17	3,19

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Palveluverkkohankkeista valmistuu Rykmentinpuiston päiväkoti Hyrylään vuoden 2025 aikana. Rykmentinpuiston päiväkodin rakentuminen vahvistaa varhaiskasvatuksen palveluverkkoa, mutta samaan aikaan sen pitäisi purkaa lisäryhmiä ja pienimpiä perustettuja yksiköitä. Paikkojen riittävyys etelän alueella tulee arvioida uuden yksikön aukeamisesta huolimatta laajemmin uuteen lapsiennusteeseen perustuen sekä yksiköiden sisäilmakorjauksia ja väistöjä suunniteltaessa.

Varhaiskasvatusmaksuja päivitettiin 1.8.2024 alkaen. Maksujen määräytymiseen liittyvää tulo rajaa sekä korkeinta asiakasmaksua nostettiin indeksien mukaisesti. Varhaiskasvatuksen maksutuottojen kertymä riippuu varhaiskasvatuspalveluiden käytöstä ja palvelua käyttävien perheiden tulotasosta. Tulorajojen muutokset vaikuttavat myös palvelusetelillä muodostuviin kuluihin.

Tuusulan muuttovoitto näkyy palveluiden tarpeen kasvuna etenkin Etelä-Tuusulassa.

Pienten lasten prosentuaalinen määrä päiväkodeissa olevista lapsista on kasvanut vuoden 2019 tilanteesta 17 prosentista 25 prosenttiin. Lasten kokonaismäärä on noussut 33% vuoteen 2019 verrattuna.

Lapset päiväkodeissa - tilasto 31.8.2019 - 31.8.2024						
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Alle 3 v	208	200	210	279	376	383
Lapset yht	1164	1185	1223	1334	1463	1539

Esiopetus

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö Hannamari Vänni

Käyttötalous (1 000 €)	TP	TA	MTA	TA	TS	TS	TS	TS
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028	2029
TOIMINTATUOTOT	129	100	100	102	102	102	102	102
TOIMINTAKULUT	-2 070	-2 341	-2 341	-2 572	-2 694	-2 775	-2 859	-2 946
TOIMINTAKATE	-1 941	-2 241	-2 241	-2 469	-2 592	-2 672	-2 756	-2 843

MUUTOS %	TA2024/ TP2023	MTA2024/ TP2023	TA2025/ MTA2024/	TS2026/ TA2025	TS2027/ TS2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028
TOIMINTAKULUT	13,09	13,09	9,86	4,76	2,99	3,02	3,04
TOIMINTAKATE	15,46	15,46	10,19	4,95	3,11	3,14	3,16

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Kaksivuotinen esiopetuskokeilu on päättynyt 31.5.2024.

Lakiesitys perusopetuksen tuen uudistukseen on valmisteilla ja opetussuunnitelma muutokset tulevat voimaan 1.8.2025.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyön rakenteet sovittu perusopetuksen kanssa ja yhteistyön kehittäminen jatkuu. Koko varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteisenä painopisteenä kokopäiväpedagogiikka sekä lapsen osallisuus vertaisryhmässä myös kaudella 24–25. Seuraavan kauden painopisteet valitaan kevään 2025 aikana yhteistyössä Reunamo Educationin kanssa.

Koko varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa panostetaan toimintakaudella 24-25 huoltajien kohtaamiseen yksikölle sopivalla tavalla.

Yksityinen varhaiskasvatus

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Varhaiskasvatuksen asiantuntija Sini Viitala

Käyttötalous (1 000 €)	TP	TA	MTA	TA	TS	TS	TS	TS
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028	2029
TOIMINTATUOTOT	15	0	0	2 034	2 034	2 034	2 034	2 034
TOIMINTAKULUT	-5 941	-5 545	-5 545	-6 092	-6 382	-6 573	-6 771	-6 977
TOIMINTAKATE	-5 926	-5 545	-5 545	-4 058	-4 348	-4 539	-4 737	-4 943

MUUTOS %	TA2024/ TP2023	MTA2024/ TP2023	TA2025/ MTA2024/	TS2026/ TA2025	TS2027/ TS2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028
TOIMINTAKULUT	-6,67	-6,67	9,86	4,76	2,99	3,02	3,04
TOIMINTAKATE	-6,43	-6,43	7,14	4,39	4,37	4,35	4,35

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

1.8.2024 alkaen Tuusulassa on kahdeksan palvelusetelipäiväkotiä ja kaksi yksityisen hoidon tuella toimivaa päiväkotia ja yksi ryhmäperhepäiväkoti. Lisäksi palveluseteli tuusulalaisille lapsille on käytössä neljässä päiväkodissa Keravalla. Yksityinen varhaiskasvatus on tärkeä osa Tuusulan palveluverkkoa. Tavoite vuodelle 2025 on neuvotella uudesta toimijasta Etelä-Tuusulaan.

Varhaiskasvatuksen tulosidonnaisen palveluseteli on otettu käyttöön 1.8.2023 alkaen.

Käyttöönoton tavoite on, että yksityinen ja julkinen varhaiskasvatus muodostavat toimivan ja taloudellisesti kestävä kokonaisuuden. Yksityisten päiväkotien toimintaedellytyksiä tarkastellaan säännöllisesti tiiviissä vuoropuhelussa palveluntuottajien kanssa ja reagoidaan tarvittavilla, oikea-aikaisilla toimenpiteillä, jotta palveluverkko säilyy tarkoituksenmukaisena.

Palvelusetelin arvoon oli sen käyttöönotosta alkaen korotuspaineita kohonneiden kustannusten myötä. Kasvatus- ja sivistyslautakunta ja edelleen kunnanhallitus päätti keväällä 2024 palvelusetelin korotuksesta 920 euroon ja alle 3-vuotiaiden lasten kertoimen nostamisesta 1,55. Korotukset astuivat voimaan 1.4.2024. Lisäksi esiopetuskorvausta korotettiin 1.8.2024 alkaen 460 euroon. Korotukset olivat välttämättömät yksityisen varhaiskasvatuksen toimintaedellytysten turvaamiseksi. Inflaatio ja kustannusten kasvaminen olivat heikentäneet yksityisten päiväkotien toimintaedellytyksiä huomattavasti.

Vuonna 2024 haettiin lisämäärärahaa palvelusetelikustannusten kattamiseen. Budjetti oli lähtötilanteessa arvioitu käyttöä alhaisemmaksi, kun palvelusetelipäiväkodiksi hakeutuvien määrä ei ollut tiedossa. Palvelusetelin korotukset ja kokonaisbudjetin korjaava lisämääräraha on yhteensä 785 000€.

Tulevaisuuden riskejä ovat yksityisten päiväkotien toiminnan jatkuminen. Pätevän henkilöstön saatavuus on yksityisellä puolella haasteellista ja vaikuttaa toiminnan laatuun. Tavoitteena on saada aikaan uusia avauksia tukemaan kunnallista palveluverkkoa.

1.8.2024 on tullut voimaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin ja tuloarjoihin korotukset, jotka vaikuttavat myös palvelusetelillä toimivien päiväkotien asiakasmaksuihin ja palveluseteleihin.

2.5.3 Oppiminen

Palvelualue

Vastuuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

Käyttötalous (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	MTA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028	TS 2029
TOIMINTATUOTOT	7 527	6 907	6 907	6 817	6 817	6 817	6 817	6 817
TOIMINTAKULUT	- 65 610	- 67 887	- 67 887	- 65 909	- 71 646	- 73 790	- 76 017	- 78 333
TOIMINTAKATE	- 58 082	- 60 980	- 60 980	- 59 092	- 64 829	- 66 972	- 69 200	- 71 515

MUUTOS %	TA2024/ TP2023	MTA2024/ TP2023	TA2025/ MTA2024/	TS2026/ TA2025	TS2027/ TS2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028
TOIMINTAKULUT	3,47	0,00	-2,91	8,70	2,99	3,02	3,05
TOIMINTAKATE	4,99	0,00	-3,10	9,71	3,31	3,33	3,35

Palvelualue sisältää seuraavat palveluyksiköt

Perusopetus

Kasvun ja oppimisen tuki

Lukio

Toiminnan kuvaus

Oppimisen palvelualueella toimintaa kehitetään opetussuunnitelman ja sivistyksen kehittämissuunnitelman tavoitteiden suuntaan. Tavoitteena on antaa oppilaille riittävät tiedot ja taidot, edistää oppimistaitojen oppimista, antaa valmiuksia elinikäiseen oppimiseen ja varmistaa riittävät taidot jatko-opintoihin.

Toiminnan kuvaus

Oppimisen palvelualueella toimintaa kehitetään opetussuunnitelman ja sivistyksen kehittämissuunnitelman tavoitteiden suuntaan. Tavoitteena on antaa oppilaille riittävät tiedot ja taidot, edistää oppimistaitojen oppimista, antaa valmiuksia elinikäiseen oppimiseen ja varmistaa riittävät taidot jatko-opintoihin.

Painopisteet toiminnassa

Opetussuunnitelma päivitetään oppimisen tuen lakiuudistuksen sekä opetussuunnitelman vuosiluokille 1-6 ohjattavien lisätuntien osalta 1.8.2025 alkaen. Tuusulan tuntijaossa vuosiluokkien 1-2 lisätunnit ovat jo valmiina, joten lisäystä tulee vain 1 vuosiviikkotunti vuosiluokille 3-6.

Tuusulan kunnan painotetun opetuksen periaatteet päivitetään musiikkipainotuksen sekä urheiluvallmennuksen osalta. Lisäksi määritellään, miten eri painotuksia voidaan tarvittaessa lisätä alueellisesti tai koulukohtaisesti.

Oppimisen palvelualueen monikulttuurinen viestintäsuunnitelma otetaan käyttöön. Kieli- ja kulttuuritietoisuutta henkilöstön keskuudessa kehitetään koulutusten kautta. S2 –opettajia on vakinaistettu kouluille. Osana opetuksen kehittämistä kuvataan valmistavan opetuksen oppilaiden oppimisen polkuja heidän integroitua osaksi perusopetusta.

Tuusulanjärven kampuksen toiminta alkoi 1.8.2024 ja vuoden 2025 aikana arvioidaan toimintakulttuurin kehittymistä suunniteltuun suuntaan. Riihikallion ja Rykmentinpuiston rakentaminen on käynnissä ja toiminta rakennuksissa alkaa 1.8.2025.

Oppimisen palvelualueella on toteutettu mm. huoltajakysely sekä oppilaiden pulssikysely.

Toiminnan keskeiset muutokset ja toimenpiteet

- Paikallinen opetussuunnitelma on päivitetty valtakunnallisten muutosten vaatimalla tavalla 1.8.2025 alkaen.
 - Oppimisen tuen uudistus on tehty ja tuen rakenteet päivitetty
 - Opetussuunnitelman lisätunnit vuosiluokille 1-2 sekä 3-6 on ratkaistu
 - Painotetun opetuksen periaatteet on päivitetty
- Henkilöstön kieli-, kulttuuri- ja katsomusosaaminen on vahvistunut. Monikulttuurinen viestintäsuunnitelma on laadittu ja käytössä
- Uusien avautuvien yksiköiden (Riihikallion ja Rykmentinpuiston kampukset) toiminta on käynnistynyt aikataulussa ja toimintakulttuurin rakenteet ovat valmiit ja Tuusulanjärven kampuksen toiminta on edistynyt tavoitteen mukaisesti.
- Lukion opiskelijamäärä on noussut n. 800 opiskelijaan.

Keskeiset talouden muutokset

- Perusopetuksen tuntikehyksen arvioidaan pienenevän n. 152 000 € oppilasmäärän laskiessa alakoulussa ja yläkoulussa. Opetussuunnitelman valtakunnallinen B1 –kielten lisäys kasvattaa tuntikehystä n. 75 000 €. Opetussuunnitelman alakoulun lisätunnit vuosiluokille 3-6 (1 vvt) kasvattaa tuntikehystä n. 25 000 €. Tuusulan kunta ei lisää tunteja vuosiluokille 1-2, vaan jatkaa valtakunnallisella minimituntimäärällä ja säästää tällä n. 120 000 € vuodessa tulevien vuosien kustannuksia.
- Toisen asteen maksuttomuus ja lukion oppilasmäärän kasvu nostaa materiaalikustannuksia 21 000 €. Perusopetukseen ei materiaaleihin tai palvelun ostoihin tehdä korotuksia vuonna 2025.
- Koulukuljetukset kilpailutetaan vuodelle 2025. Kustannusten arvioidaan nousevan 7,5 % ja se tuo lisäkustannusta 112 500 €.
- Urheilukeskuksen monitoimihallin käyttöön päivävuorojen osalta varataan sopimuksen mukainen 650 000 €:n määräraha.
- Oppimisen palvelualueen ohjelmistokustannukset (mm. Googlen palvelut) kasvavat 51 000 €
- Vuokratkustannuksina poistuvat Hyökkälän sekä Riihikallion väistötilojen vuokrat 5 kk ajalta sekä Tuusulanjärven koulun väistötilat 7 kk ajalta. Kustannussäästö on yhteensä 944 000€.
- Leasing –kustannukset nousevat laitekannan uusimisen sekä uusien tilojen myötä. Tuusulan kunta on aikaisemmin ostanut ict-laitteistoa (mm. tabletit, videotykit) omaksi ja ne uusitaan nyt leasing-laitteilla, joka nostaa kustannuksia. Riihikallion ja Rykmentinpuiston hankkeiden av-kalusteet sekä muut kalusteet nostavat leasing-kustannuksia yhteensä 682 500 €.

Oppimisen palvelualueelle kohdentuvat säästöt 197 000 euroa toteutetaan vähentämällä kansainvälistä toimintaa, luopumalla talouden suunnittelun ohjelmistosta nykyisessä laajuudessaan ja vähentämällä koulutuksia. Säästöä tulee myös Tuusulanjärven kampuksen ict-leasingrahoituksen jäätyä alle talousarviossa varatun määrärahan.

Perusopetus

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Opetuspäällikkö Markus Torvinen

Käyttötalous (1 000 €)	TP	TA	MTA	TA	TS	TS	TS	TS
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028	2029
TOIMINTATUOTOT	7 122	6 568	6 568	6 725	6 725	6 725	6 725	6 725
TOIMINTAKULUT	-57 587	-58 723	-58 723	-58 370	-64 107	-66 251	-68 478	-70 794
TOIMINTAKATE	-50 465	-52 155	-52 155	-59 092	-64 829	-66 972	-69 200	-71 515

MUUTOS %	TA2024/ TP2023	MTA2024/ TP2023	TA2025/ MTA2024/	TS2026/ TA2025	TS2027/ TS2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028
TOIMINTAKULUT	1,9726674	1,9726674	-0,60	9,83	3,34	3,36	3,3
TOIMINTAKATE	3,3488556	3,3488556	13,30	9,71	3,31	3,33	3,3

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Aloittavien ensimmäisen luokan oppilaiden määrän arvioidaan olevan pienin, koska 2018 syntyneiden lasten määrä on selkeästi aikaisempia vuosia pienempi eikä Tuusulaan muutto korjaa täysin tilannetta. Lukuvuoden 2025-2026 alusta Tuusulassa on arvion mukaan neljä alle 50 oppilaan koulua (kouluista yksi ruotsinkielinen koulu).

Perusopetuksen opetussuunnitelman lakimuutosten ja opetussuunnitelman perusteiden muutokset viedään paikalliseen opetussuunnitelmaan. Näiden muutosten vaikutusta toimintaan ja tuen rakenteisiin arvioidaan ja tehdään tarvittavat muutokset.

Opetussuunnitelman lisätunnit vuosiluokille 3-6 otetaan käyttöön 1.8.2025 alkaen. Opetussuunnitelman muutokset tuodaan päätettäväksi kevään 2025 aikana. Vuosiluokille 1-2 lisätunteja ei laiteta, koska minimitunnit toteutuvat jo tällä hetkellä.

Tuusulan kunnan painotetun opetuksen periaatteet päivitetään musiikkipainotuksen sekä urheiluvalmennuksen osalta. Lisäksi määritellään, miten eri painotuksia voidaan tarvittaessa lisätä alueellisesti tai koulukohtaisesti. Suunnittelutyö tehdään syksyn 2024 aikana ja päätökset laitetaan käytäntöön lukuvuoden 2025-2026 alusta alkaen. Tavoitteena arvioida oppilasmäärien muutosten sekä toimintakulttuurin muutoksen vaikutusta toiminnan järjestämiseen.

Hankerahoituksen määrä on pudonnut mm. Koulutuksellisen tasa-arvo –rahoituksen osalta. Pudotus on koskenut laajemminkin alueen kuntia.

Monikulttuuristen lasten suhteellinen määrä kasvaa kouluissa ja monikielisen viestinnän kehittämiseen ja henkilöstön koulutukseen kiinnitetään huomiota.

Palveluverkon kohteista Tuusulanjärven kampuksen käyttöönottoa ja ensimmäistä toimintavuotta arvioidaan vuoden aikana. Rykmentinpuiston ja Riihikallion aloitusta 1.8.2025 valmistellaan keväällä 2025 ja käyttöönotto tapahtuu uuden lukuvuoden alkaessa.

Iltapäivätoiminnan maksuja nostetaan yleisen kustannustason nousun vuoksi 5 €/kk, jolloin tuottojen arvioidaan nousevan 10 000 € vuodessa. Lapsimäärän sekä maksuhojennusten vuoksi tulot tippuvat kokonaisuudessaan n. 90 000 €.

Kasvun ja oppimisen tuki

Palveluyksikkö

Vastuhenkilö: Kasvun ja oppimisen tuen päällikkö Helena Palola

Käyttötalous (1 000 €)	TP	TA	MTA	TA	TS	TS	TS	TS
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028	2029
TOIMINTATUOTOT	4	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-401	-332	-332	-332	-332	-332	-332	-332
TOIMINTAKATE	-397	-332	-332	-332	-332	-332	-332	-332

MUUTOS %	TA2024/ TP2023	MTA2024/ TP2023	TA2025/ MTA2024/	TS2026/ TA2025	TS2027/ TS2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028
TOIMINTAKULUT	-17,21	-17,21	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	-16,37	-16,37	0	0	0	0	0

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Prokoulu toimintamalli on käytössä kaikissa Tuusulan perusopetuksen kouluissa. Prokoulu toimintaa ylläpidetään ja kehitetään kaikissa kouluissa koulujen Prokoulutiimien ja kuntaohjaajien toimesta. Koulujen tiimeille järjestetään yhteisiä tapaamisia kaksi kertaa lukuvuodessa.

Lukuvuoden 2024- 2025 aikana valmistellaan 1.8.2025 voimaantulevan Perusopetuslain ja Opetussuunnitelman perusteiden mukaiset tuen muutokset ja niiden vaikutukset kasvun ja oppimisen tuen rakenteisiin ja opetuksen järjestämiseen. Koulutukset ja toimintaohjeiden jalkautus jatkuu seuraavana lukuvuonna.

Poissaolojen seuraamista ja niihin puuttumista jatketaan kunnassa käytössä olevan Poissaolojen puuttumisen toimintamallin mukaisesti. Kehitetään yhteistyötä ja yhteisiä käytänteitä poissaolojen vähentämiseksi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Toteutetaan oppilaiden hyvinvointia kartoittava pulssikysely syyslukukauden 24 aikana. Saatuja tuloksia hyödynnetään hyvinvointityön suunnittelussa niin koulu- kuin kuntatasolla. Kevätlukukaudella 2025 toteutuu Valtakunnallinen Kouluterveyskysely. Tulokset julkaistaan syksyllä 2025. Syksyn aikana käsitellään kuntakohtaisia tuloksia eri foorumeilla.

Lukio

Palveluyksikkö

Vastuuhenkilö: Rehtori Seppo Kärpänen

Käyttötalous (1 000 €)	TP	TA	MTA	TA	TS	TS	TS	TS
	2023	2024	2024	2025	2026	2027	2028	2029
TOIMINTATUOTOT	138	92	92	92	92	92	92	92
TOIMINTAKULUT	-6 251	-7 207	-7 207	-7 207	-7 207	-7 207	-7 207	-7 207
TOIMINTAKATE	-6 113	-7 115	-7 115	-59 092	-64 829	-66 972	-69 200	-71 515

MUUTOS %	TA2024/ TP2023	MTA2024/ TP2023	TA2025/ MTA2024/	TS2026/ TA2025	TS2027/ TS2026	TS2028/ TS2027	TS2029/ TS2028
TOIMINTAKULUT	15,29	15,29	0	0	0	0	0
TOIMINTAKATE	16,39	16,39	0	0	0	0	0

Keskeiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Tuusulan lukio jatkaa toimintaansa kolmessa toimipisteessä, Hyrylässä, Jokelassa ja Kellokoskella. Opiskelijamäärän odotetaan nousevan Moniossa n. 50 opiskelijalla ollen lukuvuoden 2025-2026 alussa koko Tuusulan lukiossa n. 800 opiskelijaa. Tämä tulee kasvattamaan myös tuntikehystä ja sitä kautta lukion tulosityksikön menoja. Samalla lisääntyvät kunnan saamat valtionosuudet. Monion toimipisteessä

opiskelijamäärän kasvun myötä kehitetään käytettävissä olevien tilojen käyttöä ja siellä toimivien yksiköiden yhteistyötä.

Edellisen lisäksi Kellokosken toimipisteeseen lisätään aloituspaikkoja 23 opiskelijan verran. Tämä lisää kustannuksia vuodelle 2025 noin 42 000 €. Kustannukset saadaan katettua lähes kokonaisuudessaan valtionosuuden lisääntymisen myötä.

Lukuvuoden tavoitteina ovat hyvinvointi ja kestävä tulevaisuus. Kehitämme lukion kansainvälistä toimintaa ja vahvistamme henkilökunnan monikulttuurista osaamista. Käymme keskustelua lukiolaisten arjen valinnoista.

Opiskelijamäärän myötä erityisopetusta on vahvistettava ja lukioon palkataan toinen laaja-alainen erityisopettaja. Lisäksi vakinaistetaan kouluvalmentaja lukioon.